N°. 3156 · 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 19 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 18 September.

De berigten betreffende britsch-Indië blijven nu van alle kanten toevloeijen. Dat zij, in 't algemeen genomen, [illegible] worden, moeten nu [illegible] doorschemeren. [illegible] het nog wel niet met ronde woorden. Doch merkelijk verschilt reeds de toon van voldoening van voor een paar dagen van dien, waarop zij zich thans over den gang van zaken uitlaten. Een leger van 89,000 man, wordt, bijv. niet eens meer voldoende gerekend ter fnuiking van den opstand en ter herovering van Hindostan. Aanvankelijk werden daartoe slechts 20,000 man noodig geoordeelt. Thans verklaart de *Morning-Post*, dat Engeland voort moet gaan soldaten, en onafgebroken voort soldaten naar het krijgstooneel te expediëeren, totdat het beoogde doel volkomen zal bereikt zijn. En in verband daarmeê staat dan ook vermoedelijk, dat de o. i. Kompanjie 6000 manschappen op nieuw bij de Regering heeft aangevraagd, en dat zij, naar men verzekert, alreeds in 't geval is van bij haar op geldelijke ondersteuning te hebben moeten aandringen.

Intusschen, hoeveel licht er achtervolgens verspreid worde over den staat van zaken in britsch-Indië, nog is men niet in staat om de ontvangen berigten te rezumeeren en met voldoende naauwkeurigheid den toestand, gelijk die was omstreeks het einde van Julij, op te maken. De partikuliere brieven, welke de dagbladpers voor en na zal publiceeren, ontbreken nog en van de Kalkutta-mail is tot op het oogenblik, dat wij dit schrijven, nog niets bekend. Met die mail nu kunnen ons latere berigten uit Bengalen en meerdere bijzonderheden [illegible] Bombay-mail meêgedeeld heeft, aangebragt worden, om niet te spreken van de nadere toelichting, welke het reeds gepubliceerde nieuws uit de openbaar te maken partikuliere korrespondentiën kan erlangen. Eerst wanneer ook uit die nog niet toegankelijke bronnen zal geput zijn, zal men met eenige zekerheid de wezenlijke gesteldheid der dingen kunnen konstateeren.

't Blijft niettemin van het hoogste gewigt, dag aan dag aanteekening te houden van hetgeen elke dag meest meldenswaardigs aan het licht brengt. Dat met getrouwheid refereerende, erlangt men ten minste eenig overzigt van den voortgang van den opstand en van den tegenstand, welken hij hier en daar ontmoet.

Tot de voortzetting van die taak overgaande, hebben wij dan heden van het volgende melding te maken, naar aanleiding van hetgeen partikuliere brieven uit Bombay te Parijs en te Brussel hebben aangebragt en van nadere door de engelsche Regering gegeven inlichtingen.

Volgens te Parijs ontvangen berigten zou het fort bij Agra in handen gevallen zijn der opstandelingen, nadat de bezetting zich tot het uiterste verdedigd had. Men weet dat in dat fort, behalve de bezetting, eene talrijke europeesche bevolking zich in veiligheid had gesteld tegen het geweld der woestelingen. Er wordt echter nog niets gezegd van wat haar lot geweest is, nadat het fort bezweken zal zijn.

Diezelfde berigten melden dat de gezondheidstoestand van het engelsche leger in 't algemeen weinig voldoende is. Voor Delhi heerschten typhus en cholera. Ook andere legerkorpsen waren door dezelfde ziekten aangetast. Zelfs generaal Havelock was verpligt geweest zijn voornemen om op Lucknow voort te rukken, te laten varen en naar Cawnpoor terug te keeren, ten einde daar zijne vele zieken, onder welken nu ook de cholera woedde, te bergen en op versterking te wachten. Men vreesde dat de Augustus-regens den ongunstigen gezondheidstoestand nog aanmerkelijk zouden verslimmeren.

Van generaal Jacob zeggen diezelfde berigten, dat hij, nu Herat ontruimd is, — is het dat werkelijk? — toebereidselen schijnt te maken om zich met zijn legerkorps van Perzië naar Bengalen op weg te begeven.

Wat betreffende Delhi in eene te Brussel ontvangen korrespondentie uit Bombay gezegd wordt, komt hoofdzakelijk hierop neêr, dat, naar men meent, — in strijd met eene profetie van den *Morning-Post*, — het beleg niet veertien dagen, maar nog zeer lang kan duren. Doch de belegeraars blijven desniettegenstaande strijdlustig en bloedgierig boven alle beschrijving. Zij dorsten naar wraak. En daarenboven, »onmetelijke schatten in edelgesteenten en kostbaarheden zijn te Delhi opgestapeld en de engelsche soldaten verlangen niets liever dan de hand te leggen op al die rijkdommen," — zoo wordt aan de *Indépendance* geschreven.

Nena-Sahibs zelfmoord wordt niet bevestigd. Het officiëele rapport van generaal Havelock, die Bithoor verwoestte en zijne horden bij Cawnpoor vernielde, zwijgt er van. Één enkele partikuliere brief slechts is het, waaraan die tijding ontleend is geworden. 't Schijnt dat Nena-Sahib zich na zijne nederlaag door de vlugt gered en, om aan vervolging te ontkomen, zelf het gerucht van zijnen zelfmoord uitgestrooid heeft.

Cawnpoor vertoonde, nadat het ingenomen was, een ijzingwekkend schouwspel. Men vond er vermoord 80 officieren, 190 soldaten, 120 vrouwen van soldaten en kinderen, en de geheele christelijke en europeesche bevolking, ten getale van 400 zielen. De lijken lagen opgetast op een of waren in putten gesmeten. Aan veler ligchamen waren de teekenen der afschuwelijkste mishandelingen zigtbaar.

Te Segowlee was een korps ongeregelde troepen aan het muiten geslagen en had zijn officieren omgebragt. Te Jessore en Benares was een zamenzwering ontdekt, die ten doel had alle Europeanen over de kling te jagen. In Behr was de krijgswet afgekondigd, terwijl ook te Midnapore de troepen tot muiterij begonnen over te hellen, zonder nog ontwapend te zijn.

Te Benarès was het 42e regiment onregelmatige inlandsche kavallerie opgestaan. Door twee inlandsche regimenten was het daarvoor vreeselijk getuchtigd. Men herinnert zich, dat Benarès niet ver verwijderd is van Kalkutta; dat te Benarès eene zamenzweering ontdekt is en dat de overblijfselen der 4 te Dinapoor gerevolteerde regimenten zich daarheen begeven hadden.

Omtrent Kalkutta deelt de *Calcutta Englishman* het volgende meê:

»Gisteren is hier een komplot ontdekt en drie zeer slecht befaamde personen, alsmede een wisselaar in het bezit van acht lacks ropijen, zijn in hechtenis genomen. Brieven, waaruit ten duidelijkste het verraad bleek, zijn gevonden; zij waren van een groot personaadje afkomstig en noodigden de inwoners uit om op te staan en de heeren Focker, Gubbius, Lind en alle Europeërs te vermoorden. Het voornemen was, dat de drie bovengenoemde personen de ontevredenen zouden ophitsen en zich des nachts door verraad van de aangeduide personen ontdoen en vervolgens de overige Europeanen om hals brengen. De wisselaar was aangewezen als de persoon die het geld onder zijn berusting had, en men heeft in zijn huis eenige honderde sabels, geweren, enz. gevonden. Die wisselaar heeft den davogah 10,000 ropijen aangeboden om hem te laten ontsnappen. De davogah heeft hem echter beet genomen; hij zeide geen vertrouwen in hem te kunnen stellen, zoo hij niet een briefje onderteekende, dat hem in het bezit van dien man stelde. De wisselaar teekende en de davogah heeft alles aan den heer Gubbius ter hand gesteld. Ik geloof dat deze vier personen eerstdaags de galg zullen versieren."

Deze feiten zijn niet geschikt om de bezorgdheid weg te nemen. Zoo zegt de *Bombay-Times* dan ook heden: »Alles is rustig te Kalkutta. Evenwel gevoelt men zeer veel bezorgdheid ter oorzake van de aanstaanden Moharrem, het godsdienstig feest der Muzelmannen, hetwelk, volgens den *Times*, reeds voorbij was," en dat aan dit blad als grondslag voorkwam voor de vredelievende verwachtingen van dit deel der indische bevolkingen. Juist deze plegtigheid wettigt de meest ernstige vrees; want de onophoudelijk ontdekt wordende zamenzweeringen bewijzen, dat het muzelmansch fanatismus ten gevolge dier feiten kan uitbarsten.

Dit wat Kalkutta aangaat. De *Express* deelt daarenboven nog dit meê, wat in betrekking tot het voorgaande van beteekenis zou zijn, dat er bij Arrah, tusschen Ghazipoor en Dinapoor slag zou geleverd zijn tusschen de Engelschen en de opstandelingen; dat de eersten daarbij negen officieren en 149 soldaten verloren [illegible] zouden gedolven hebben. Zoo dit berigt bevestigd wordt, dan zou de achterhoede van generaal Havelock bedreigd en de gemeenschap met Kalkutta afgesneden zijn.

Wat van Bombay nog te melden valt is, dat men aan de verklaringen van den *Bombay-Times* geene waarde kan hechten; 't is een gouvernementsblad; en geen der overige bladen mogen gewagen van de oproerige bewegingen, die zich in het prezidentschap Bombay mogten openbaren. Groote bezorgheid en een panische schrik heeft deze maatregel bij de europeesche bevolking verwekt, daar zij er uit meent te moeten opmaken, dat de toestand veel ernstiger is dan erkend wordt. Men verneemt nu dan ook eerst, langs den partikulieren weg, dat er niet alleen te Belghaum, te Dharwaz, te Rutnagherry en te Sattara ongerustheid heerscht, maar ook dat de zich daar bevindende troepen opgestaan zijn. Poonah, Ahmednuggur en Aurungabad — de voornaamste plaatsen van de provincie Dekan — zouden verder door den geest des opstands aangegrepen zijn. Om overigens te weten wat men ten aanzien van Bombay te denken heeft, verneme men dat uit de omstreken al de europeesche vrouwen en kinderen naar die stad de wijk hebben genomen. Naar berigt wordt, zou dan ook lord Canning bevel gegeven hebben, om een gedeelte der uit Engeland geëxpediëerde troepen direkt naar Bombay en ook naar Madras koers te doen nemen.

De Tweede Editie van het *Handelsblad* bevat het volgende telegrafische berigt uit Londen:

LONDEN, 18 Sept. Over Ceylon is het berigt ontvangen dat de generaal Reed gestorven is, en dat de Engelschen wegens de cholera van Delhi naar Agra zijn terug getrokken. Dit berigt vereischt nadere bevestiging.

In de maand Maart ll. hebben wij mededeeling gedaan van het dekreet der Kongregatie van den Index, te Rome op den 20 Februarij uitgevaardigd, waarbij de werken van den duitschen wijsgeer Antoon Gunther veroordeeld worden. Wij bragten toen tevens onze hulde aan den christelijken ootmoed, waarmeê die geleerde zich onderworpen heeft aan de tegen hem gevelde [illegible] en meldden insgelijks dat zijne voornaamste leerlingen zijn voorbeeld gevolgd hadden.

Thans vinden wij in het officiëel blad van het aartsbisdom Keulen, als vervolg op het dekreet der Kongregatie van den Index, bij hetwelk de werken van Gunther veroordeeld worden, eene apostolische breve, nopens dit onderwerp door Paus Pius IX gerigt aan Z. Em. den Kardinaal von Geissel, Aartsbisschop dier stad. Wij laten hier het stuk vertaald volgen:

»Aan Onzen welbeminden Zoon, Joannes van Geissel, Aartsbisschop van Keulen, Kardinaal-Priester der Heilige Roomsche Kerk, met den titel van den H. Laurentius in Viminali.

»PIUS IX, PAUS.

»Welbeminde Zoon, heil en apostolischen zegen.

»Wij hebben met eene groote vreugde gezien hoe uw ijver en herderlijke bezorgdheid voor de verdediging van het katholiek geloof, welke ons zoo bekend zijn, zich op nieuw openbaarden in den brief, welken gij Ons den 16 April ll. gezonden hebt, bij gelegenheid van het pauselijk dekreet, door Ons bekrachtigd en uitgevaardigd door Onze Kongregatie van den Index op den 8 Januarij van dit jaar, hetwelk de werken van Onzen welbeminden Zoon, den priester Antonius Gunther, veroordeelt.

»Getrouw aan de pligten Onzer apostolische bediening, en niets verzuimende, geen arbeid te zwaar rekenende, opdat de schat des geloofs, Ons door God toevertrouwd, onschendbaar in zijne algeheelheid bewaard blijve, bevalen Wij, zoodra Wij van onderscheidene Onzer Eerwaarde Broeders, de uitstekendste Bisschoppen van Duitschland, vernomen hadden, dat men, naar hun oordeel, in de werken van Gunther vele zaken aantrof, gevaarlijk voor de zuiverheid van het katholieke geloof en der waarheid, onverwijld aan de bovengemelde Kongregatie, naar de gevestigde regelen over te gaan tot een ernstig en rijp onderzoek der werken van den schrijver en al hetgeen zij

[illegible] zou verrigt hebben, aan Ons te onderwerpen. Zich naar Onze bevelen gedragende, besteedde de Kongregatie de uiterste zorg om naauwkeurig en in gemoede, in eene zoo ernstige en gewigtige zaak, de pligten der haar opgelegde taak te vervullen. Zij verzuimde niets van hetgeen haar door een naauwgezet onderzoek in staat kon stellen, de leer van Gunther te kennen en te beoordeelen en kwam daardoor tot de verzekering, dat de werken van Gunther vele zaken bevatten, die overwaardig zijn veroordeeld te worden, als zijnde geheel in strijd met de leer der Katholieke Kerk. Nadat daarna allerrijpelijkst door Ons overwogen was, vaardigde dezelfde Kongregatie, met bekrachtiging van Ons opperst gezag, het u bekende dekreet uit, waarbij de werken van Gunther veroordeeld en verboden worden.

»Dit dekreet, alzoo bekleed met de bekrachtiging van Ons gezag en op Onze bevelen uitgevaardigd, moest ten volle genoegzaam zijn om te doen beschouwen dat de zaak volkomen beslist was en om aan allen, die zich op den naam van Katholieken beroemen ten volle te doen verstaan, dat zij daaraan algeheele gehoorzaamheid verschuldigd zijn en dat het voortaan aan niemand geoorloofd is, de in de werken van Gunther vervatte leer voor zuiver te houden, die leer te ondersteunen of te verdedigen, die boeken te lezen of te behouden, zonder daartoe verlof verkregen te hebben. Niemand moge zich ontslagen achten van dien pligt van onderwerping en gehoorzaamheid, onder voorwendsel dat in het dekreet geene enkele stelling in het bijzonder wordt uitgedrukt of geene zekere en bepaalde censuur uitgesproken. Het dekreet is door zich-zelf geldig en niemand mag het zich veroorloofd achten in het minst af te wijken van hetgeen Wij goedgekeurd hebben. Maar zij bedriegen zich zeer, die de oorzaak dier algemeenheid van het verbod willen zoeken in de veronderstelling dat de Kongregatie in de werken van Gunther geene enkele stelling, geen enkel gevoelen heeft gevonden, welke op zich-zelve genomen veroordeelenswaardig zijn.

»Wij hebben met smart de verzekering erlangd dat in die werken het dwalend stelsel van het rationalismus op groote schaal heerscht, een stelsel dat zoo verderfelijk en zoo vaak door dezen Stoel veroordeeld is: dat onder andere zaken, men er vele vindt die verregaand van het katholiek geloof en van alle orthodoxe uitlegging der eenheid van het goddelijk wezen in drie verschillende en eeuwige personen afwijken; dat men noch meerdere waarheid, noch meerdere naauwkeurigheid aantreft in hetgeen er geleerd wordt over het geheim van het menschgeworden Woord en de eenheid van den goddelijken persoon des Woords, in twee naturen, de goddelijke en de menschelijke; dat die werken te kort doen aan de katholieke leerstelling en onderwijzing over den mensch, die uit een ligchaam en eene ziel is zamengesteld, zoodanig dat de redelijke ziel door haar zelve en regtstreeks de ware vorm van het ligchaam is; dat zij leeringen voordragen, geheel in strijd met de katholieke leer omtrent de opperste vrijheid van God, vrij van alle noodzaak in de schepping, en eindelijk, wat bovenal verdient verworpen en veroordeeld te worden, dat men in die geschriften van Gunther, vermetel het gezag der onderwijzing toeschrijft aan de menschelijke rede en wijsbegeerte, welke in zaken van Godsdienst, niet moeten heerschen, maar geheel afhankelijk zijn, op die wijze omverwerpende wat onwankelbaar moet blijven, hetzij over de onderscheiding tusschen de wetenschap en het geloof, of over de eeuwige onveranderlijkheid des geloofs, dat altijd één, altijd hetzelfde is, terwijl de wijsbegeerte en de menschelijke wetenschappen noch altijd met zich-zelve overeenstemmen, noch gevrijwaard zijn tegen de talrijke afwijkelingen der dwaling.

»Voegen wij er bij dat men in die werken niet jegens den heiligen Vaders dien eerbied in het oog houdt, welke de Kanons der Kerkvergaderingen voorschrijven en die schitterende lichten der Kerk onder alle opzigten verdienen, en dat men zich niet onthoudt van den hoon jegens de katholieke scholen, welken onzen Voorganger, Pius VI z. g., plegtig heeft veroordeeld. Wij zullen ook niet nalaten op te merken, dat de gezonde vorm der taal in den hoogsten graad in de werken van Gunther geschonden wordt, alsof het geoorloofd was, geen acht hoegenaamd te geven op de woorden van den apostel Paulus (2 Tim. 13), of op die, met welke Augustinus deze ernstige waarschuwing geeft »Wij moeten ons in onze taal naar eenen vasten regel schikken, uit vrees dat de vrijheid van woorden een goddeloos gevoel voortbrenge over de zaken-zelve, welke door de woorden beteekend worden."

»Uit al het voorgaande ziet gij, welbeminde zoon, met hoeveel zorg en ijver gij, en uwe eerwaardige broeders de Bisschoppen, uwe suffraganten, waken moet, om de werken van Gunther in uwe bisdommen uit te roeijen [illegible] welke bezorgdheid gij u moet toeleggen om te [illegible] dat de leer in die werken vervat en die reeds [illegible] voortaan door iemand, op eenige hoegenaamde [illegible] onderwijzing hetzij der wijsbegeerte [illegible] ondersteund of overgebragt worde.

»[illegible] Wij geoordeeld hebben en nog oor[illegible] aan Gunther veroordelingswaardig zijn, kunnen Wij ons niet onthouden u te zeggen, dat Onze welbeminde zoon, de priester Antoon Gunther, Ons met troost vervuld heeft, door den brief vol eerbied, welken hij Ons den 10 Februarij ll. heeft geschreven, waarin hij, zijnen naam voor altijd lofwaardig makende, in de sterkste bewoordingen de verzekering aflegt, dat hij, voor alle zaken, wil gehoorzamen aan het oppergezag van Onzen persoon van dezen apostolischen Stoel en dat hij zich bijgevolg, ootmoedig onderwerpt aan het dekreet, dat over zijne werken uitgevaardigd is.

»Dit schoone voorbeeld van Gunther is, tot Onze groote vreugde, door veelen Onzer welbeminde zonen, leeraren der godgeleerdheid, wijsbegeerte, kerkelijke geschiedenis en kerkelijk regt in de verschillende deelen van Duitschland, die zich aan het hoofd der verspreiders van Gunthers leer geplaatst hadden en die, door hunne aan Ons gerigte brieven, verzekerd hebben, dat zij zich ootmoedig aan het bovengezegde dekreet onderwierpen en hun niets meer ter harte ging dan uit den grond hunner ziel te gehoorzamen aan Ons pauselijk gezag en aan dezen apostolischen Stoel.

»De volkomene voldoening, welke deze daden van onderwerping Ons schenken, geeft Ons ook de hoop, dat al de overige aanhangers der leer van Gunther, met Gods hulp, dezelfde christelijke volgzaamheid, dezelfde gehoorzaamheid, dezelfde onderwerping, aan Ons gezag verschuldigd, zullen willen aan den dag leggen en dat zij alzoo de kroon des schrijvers zullen verheerlijken, en Onze vreugde ten toppunt doende stijgen, haar geheel en volmaakt zullen maken.

»Ziedaar, veelbeminde Zoon, wat Wij vermeend hebben u over dit onderwerp te schrijven. Wij nemen volgaarne deze gelegenheid te baat om u op nieuw de bijzondere welwillendheid uit te drukken en te bevestigen, waarmede Wij u in den Heer omhelzen en waarvan Wij verlangen dat gij een zeker onderpand zult vinden in den apostolischen zegen, welken Wij met al de genegenheid van Ons hart en met liefde geven aan u, welbeminde zoon en aan de kudde, welke uwer waakzaamheid is toevertrouwd.

»Gegeven te Bologna den 15 Junij 1857, het elfde jaar van Ons Pausschap.

»PIUS IX Paus."

Z. Em. de Kardinaal-Aartsbisschop van Keulen laat de uitvaardiging van dezen pauselijken brief volgen van deze woorden:

»Bij het uitvaardigen van dit dekreet en dezen pauselijken brief voor ons Bisdom hebben, wij de vaste overtuiging dat [illegible] van wier regtzinnig geloof en volkomene gehechtheid aan den H. Apostolischen Stoel wij onlangs, bij onze reis naar Rome, met de vreugde in het hart, de verzekering voor de voeten van den Paus nederlegden, zich volkomen met ons vereenigen zal, om ze met een zelfde gevoel van godsvrucht te ontvangen en er zich aan te onderwerpen met alle daaraan verschuldigde opregtheid en gehoorzaamheid.

»Gegeven te Keulen, op den feestdag van den H. Augustinus, Bisschop en Kerkleeraar, den 28 Augustus 1857.

»J. Kardinaal VON GEISSEL."

Naar men verneemt heeft Z. Ex. de minister van Binnelandsche Zaken als leerlingen voor de telegrafie toegelaten: D. ten Bosch, te Lathum, gemeente Angerlo; M. C. de Graaff Jr. te Zevenhuizen; G. M. A. Harmsen, te Ambt Almelo; P. J. Niewenhuisen, te 's Gravenhage; F. K. v. d. Heiden, te Lexmond; A. J. Akeman, te 's Gravenhage; A. A. C. C. Deinse, te Burg op Texel; P. L. A. Bakker, te Hillegom; H. J. Güpperz, te Zaltbommel, P. L. Mounier, te 's Gravenhage; J. C. Pilaar te Goes; E. F. van der Meij, te Utrecht; J. W. F. Kuijff, te Breda; J. van der Horst, te 's Hertogenbosch; C. Vranken, te Schijndel.

Z. M. heeft benoemd tot voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal mr. J. A. Philipse; tot notaris te Leyden A. van Leeuwen, en goedgekeurd de benoeming tot vice-konsul te Rio-Janeiro J. P. Rodner.

's GRAVENHAGE, 17 Sept. Z. M. heeft, bij besluit van 10 dezer, bewilliging verleend in de oprigting der scheveningsche bouwvereeniging, van welke vereeniging de heer wethouder Collot d'Escury prezident, en de heer Janssens, lid van de gemeenteraad alhier, sekretaris is.

— De baron Sirtema van Grovestins, ned. minister te Madrid, die zich met verlof te 's Hage bevond, is sedert eenige dagen naar Weenen vertrokken.

— De minister van Buitenlandsche Zaken is van zijne reis naar Limburg en Noord-Brabant in de rezidentie teruggekeerd.

— De heer Boeije, hoofdadministrateur bij het ministerie van Financiën, die onlangs naar Brussel was vertrokken, om deel te nemen aan de onderhandelingen welke daar over de sluiting van een handelsverdrag tusschen dat land en Nederland gevoerd worden, heeft zich op nieuw in de rezidentie derwaarts begeven.

WORMERVEER, 16 Sept. De aanvoer van kaas op de markt van heden bedroeg 27 stapels. Prijzen voor kleine *f* 28½ en middelbare *f* 32 per 50 Ned. ℔.

Gisteren te Purmerend, aanvoer 205 stapels. Prijzen voor kleine *f* 29½ en voor middelbare *f* 31¼ per 50 Ned. ℔.

's HERTOGENBOSCH, 16 September. Heden morgen stonden de troepen der vereenigde brigade in 2 kolonnes verdeeld opgesteld en rukten ten 8 ure op.

De eerste, onder bevel van den luit.-kol. baron van der Duin van Maasdam, sterk twee battaillons infant., anderhalf eskadrons kavallerie en eene sektie rijdende artillerie, nam den marsch van de paradeplaats door de Hinthamerpoort.

De tweede, onder kommando van den luit. kol. van Hoeij Schilthouwer, sterk drie bat. inf., twee pelotons kavall. en eene sektie rijdende artill., trok van voor het plein aan de Papenbril, door de Ortherpoort.

De geheele brigade was bestemd om eene opstelling uit de veld en voorpostendienst, in verbinding, aan te nemen.

De eerste kolonne bezette den straatweg en de zijwegen op den grooten weg, en de zijwegen op den grooten weg naar Grave. Een bataillon werd tot voor den tweeden tol opgesteld, twee pelotons infanterie regts en links van den weg achterwaarts. Eene kompagnie in een bosch regts van den weg. Drie kompagnien bezetten de dwarswegen van af Coudewater tot links aan den molen, voorwaarts van Tivoli gelegen. Verder achterwaarts bleef eene reserve aan de verschansing te Hintham. De kavallerie en rijdende artill. bleef op en soms *ter zyde* van den straatweg.

Twee batt. en de sektie rijdende artill. van de tweede kolonne hadden zich, den weg langs de Vlietische Wetering volgende, in naauwkeurige verbinding gesteld met de eerste kolonne, terwijl inmiddels het dorp Rosmalen werd verkend door een batterij en een peloton kavallerie der 2e kolonne.

Men zou het plan van den bevelhebber moeten voor zich hebben, om de juiste bedoelingen dier troepen-opstelling te kennen, want nu rukte men op, dan weder terug, terwijl de onderscheidene vuren daarbij werden toegepast.

Vrijdag aanstaanden zal bij de manoeuvres weder kruid worden gebezigd. (*N. R. Ct.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Sept. De *Moniteur* wederspreekt het berigt, dat een engelsch vreemden-legioen werd gevormd, om dienst te doen in Indië. Het officieële blad zegt, dat alleen britsche onderdanen bij het indische leger zullen worden ingelijfd.

— Men verzekert dat de Keizer voornemens is rondom het kamp te Châlons een spoorweg te laten aanleggen.

— De vergaderingen der departementale raden zijn thans afgeloopen en op de meeste plaatsen met eenen feestmaaltijd geëindigd, waarbij het niet aan toasten ontbroken heeft. De regeringsbladen deelen eene merkwaardige aanspraak mede, welke de vroeger wegens zijne legitimistische gevoelens bekende markies de La Rochejacquelin aan eenen door den prefekt van het departement der beide Sèvres gegeven maaltijd gehouden heeft, ter beantwoording van eenen door den prefekt ingestelden toast ter eere van den Keizer. »Het departement der beide Sèvres, zeide de heer de La Rochejacquelein, vereenigt zich ten volle met de door u uitgedrukte gevoelens. Niemand is beter in staat om die verzekering te geven, dan ik, want niemand mag zich op grooter gehechtheid aan den Keizer en aan ons goede land beroemen. Meer dan iemand anders ben ik in de gelegenheid geweest om zijne zoo nationale staatkunde, zijne goedheid en grootheid van ziel te waarderen. Ik acht mij gelukkig de tolk onzer loyale bevolking te zijn, en aan de opregtheid mijner verklaring kan niet getwijfeld worden. Want, zoo ik met hart en ziel aan het verledene gehecht ben geweest, aan mij is het niet te wijten [illegible] verbonden; mijne [illegible] verledene strekt ten waarborg voor de opregtheid mijner woorden. Ik heb gedaan, wat vaderlandsliefde en rede mij voorschreven; ik heb veel leeds, vele harde beproevingen doorgestaan; de Keizer heeft dat wel ingezien, zijn edel hart en zijn verheven geest hebben mijne handelwijs naar waarde beoordeeld. Wij mogen ons dan ook beroemen een goevernement te dienen, hetwelk in eene krizis, waarvan het heil of de ondergang des lands afhing, den nationalen wil, door acht millioen stemmen uitgedrukt, voor zich heeft gehad, en zich zulks waardig maakt, door Frankrijk aan het hoofd der andere natiën te plaatsen. Hoe zoude ik dan aarzelen gebruik te maken van de mij aangeboden gelegenheid, om de gehechtheid van ons departement en van den algemeenen raad, en ik mag er wel bijvoegen, om mijne persoonlijke dankbaarheid en bewondering voor den Keizer uit te drukken? Gij kunt, mijnheer de prefekt, aan den Keizer de verzekering geven, dat hij ten volle op onze trouw en gehechtheid kan bouwen.

Van de bovengenoemde departementale raden zijn er niet minder dan veertig, die zich voor de uitvoering van het plan tot doorgraving der landengte van Suez verklaard hebben.

— Uit Syrië zijn droevige berigten ontvangen. Een reiziger, die te Jeruzalem opgehouden wordt, daar hij op eene veilige gelegenheid om te vertrekken wacht, daar de ongunstige toestand der wegen niet toelaat anders dan onder behoorlijk geleide te reizen, klaagt bitter over de onverschilligheid der turksche Regering, die in Jeruzalem er alleen een handvol soldaten op nahoudt, welke onbekwaam zijn een aanval te wederstaan. De wegen zijn overal onveilig en men weet niet hoe de maatschappijen tot begeleiding der pelgrims georganizeerd, hun togt durven ondernemen. De roovers sparen overigens de Turken evenmin als de Christenen. Een koopman, die een geleide genomen had om zich naar Damas te begeven, werd geheel gedevalizeerd door de lieden, die hem moesten beschermen. De vreemde konsuls hebben nadrukkelijke klagten naar Konstantinopel opgezonden.

ENGELAND.

LONDEN, 16 Sept. De parijsche korrespondent van den *Times* zegt dat de Keizer en Keizerin van Rusland [illegible] Keizer Napoleon te Stuttgardt [illegible] de Koningin Viktoria ontmoeten.

— De beurs was heden meer kwijnend dan gisteren. Alvorens nieuwe ondernemingen te wagen, schijnt men de berigten uit Indië rijpelijk te willen overwegen. Van den anderen kant is de geldschaarschte, hoewel niet zeer drukkend, toch van dien aard, dat in Lombardstreet niets onder het minimum der bank wordt gedaan, en dat de waarden zelfs in groot getal daar worden aangeboden. Ondanks het geld, dat uit Australië aangekomen is en deze week reeds meer dan een millioen bedraagt, neemt men een afwachtende houding aan.

— Men leest in de *Calcutta Englischman* van 25 Junij:

»Een fransch handelshuis heeft brieven uit Pondichery ontvangen, meldende, dat men er ernstig bevreesd is, over het gedrag der muzelmannen, welke het voornemen hebben te kennen gegeven hun protocol in het hart der stad te houden tegenover de katholieke kerk. De gouverneur heeft slechts dertig Sepoys en is derhalve niet in staat weerstand te bieden. De Franschen hebben evenwel den aard niet om zich rustig aan deze beweging te onderwerpen en daar zij troepen in China hebben, konden de woelige muzelmannen wel eens te laat inzien dat zij zich bedrogen hebben."

— De *Morning Post* spreekt de geruchten tegen, die in omloop zijn aangaande eene hervatting der diplomatieke betrekkingen met Napels. Volgens dat blad, is sedert het vertrek der fransche en engelsche gezanten uit Napels niets in den staat van zaken met die Regering veranderd.

— De *Morning Post* deelt mede, dat revolutionnaire proklamatiën aangeplakt zijn te Carrick-on-Suir, in Ierland. Daarin las men: »Hoera voor Ierland! drie hoeraas voor de Sepoys, weg met de Koningin van Engeland en met den saxischen stam!" en meer opruijingen van dien aard.

— Onder de geruchten, die nopens het gebeurde met den britschen gezant te Lima in omloop zijn, behoort ook het volgende. De heer Sullivan zou op een bal, dat door een der aanzienlijkste familiën te Lima gegeven werd, met eene welbekende ligtekooi verschenen zijn, die gedurende eenigen tijd zijne matres was. Verzocht zijnde deze vrouw te verwijderen, zou hij geantwoord hebben, dat geene enkele dame te Lima een haar beter was dan zijne gezellin. Er is eene belooning van 100 oncen uitgeloofd op de ontdekking van zijne moordenaars. De *Globe* zegt, dat het berigt van den dood des heeren Sullivan, minst genomen voorbarig is; volgens de laatste berigten was hij gevaarlijk gewond, maar niet dood.

— In de *Kendal Mercury* leest men aangaande het drijvende eiland in Derwentwater het volgende: Dit opmerkenswaardige verschijnsel is in dit jaar voor het eerst gezien op ll. Donderdag; het schijnt grooter geworden te zijn dan eenige jaren geleden, zijnde deszelfs lengte nagenoeg 30 en breedte 10 ellen. Het is zonderling, dat dit eiland altijd in de maand Sept. zich vertoont, want het is ten jare 1849 verschenen op 13, in 1850 op 22, in 1851 op 27 en in 1854 op 13 Sept.; maar bij elke dier gelegenheden was het slechts voor weinige dagen zigtbaar, doordien de zware regens het deden zinken; maar indien het fraaije weder nog eenigen tijd aanhoudt, dan zal het eiland welligt langer zigtbaar blijven.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 16 Sept. In de zevende zitting der vergadering van evangelische Christenen uit alle landen, heeft de predikant Krummacher, uit Duisburg, het woord [illegible] d'Aubigné den ridder Bunsen zou hebben [illegible] vele leden der vergadering had [illegible] lijk aangedaan; hij vroeg deswege verklaring van Merle d'Aubigné, vooral daar Bunsen in zijne laatste werken tot het rationalismus en romanismus zich geneigd had betoond en zelfs d'Aubigné had aangevallen. D'Aubigné had geantwoord, dat hij sinds lang met Bunsen bevriend was en dat hij zijne vrienden niet liet varen. Hij verafschuwde uit den grond zijns harten de dwalingen van Bunsen en had hem dit ook gezegd. Vele andere leden namen in zoover de verdediging van Bunsen op, dat zij hem de geregtigheid wilden doen wedervaren en niet wilden, dat men over het innerlijke eens mans oordeele, dat men eigenlijk niet kent en die in weerwil zijner dwalingen nog een Christen kan zijn. Zij wezen er op, dat velen in onzen tijd zich aan de woorden van Luther en zijne opvatting van sommige punten ergeren. Het incident had daarmede een einde.

— Keizer Alexander heeft gisteren deze stad verlaten, om zich over Weimar naar Darmstadt te begeven, waar hij de Keizerin zal aantreffen. Laatstgenoemde is naar Keulen geweest, waar zij de Koningin der Nederlanden heeft aangetroffen, op reis naar Wurtemberg, om de feesten aan het hof van Stuttgardt bij te wonen.

BELGIE.

BRUSSEL 17 Sept. Uit Gent wordt van den 15den dezer gemeld, dat een groot aantal fabriekarbeiders, hoofdzakelijk wevers, sedert eenige dagen hun werk gestaakt hebben en verhooging van arbeidsloon eischen. Tot dusverre hebben de fabriekanten aan dien eisch niet toegegeven, maar de bemiddeling van het stedelijk bestuur ingeroepen en andere pogingen gedaan om de misleide werklieden aangaande hun waar belang en het verkeerde hunner handelwijze in te lichten. De in België heerschende partijgeest uit zich ook weder bij deze gelegenheid, daar de eene partij de andere wederkeerig beschuldigt van het gentsche werkvolk tot bevordering hunner oogmerken te hebben opgeruid.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 18 September.

BEVALLEN (14 Sept.): W. van de Water, geb. Deenik, Z.
OVERLEDEN (13 Sept.): C. H. Matthijsen. — (14 Sept): A. H. Trip, 60 j.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek	f 28,35 a —	Pruissische	[illegible] a —
Napelsche	— „ —	Spaansche	— „ —
Div. in £St.	- 11,67½ „ —	Hamb. Russ.	35¾ „ —
Eng. Russen	- 11,67½ „ —	Russ. in Z. R.	55¾ „ —
Fransche	55⅝ „ —	in Ass.	— „ —
Belgische	55⅞ „ —	Pools. Fl.	26⅞ „ —

Nationale Metalliek f 29.80. Buitenl. Spanje f 55⅛ per Fr. 120.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,80 à 9,90
Oude Gerande Dukaten	» 5,55 » 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,75 » 11,85
» Pistolen	» 9,65 » 9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,35 » 9,45
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn	41½ à 11½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,3[illegible] » 2,36
Brabandsche Kroonen	» [illegible] » 2,70
Fransche	» 2,70 » 2,75
Pruissische Daalders	» 1,75 » 1,78
Zilver 1000 à 980	f 104,50 à 105,—
» 900 à 700	[illegible]

3½ pCt. PRUISSISCHE AANDEELEN van 1855 à Th. 100. *Derde Uitloting van 17 seriën, welke heeft plaats gehad op 15 September 1857.*

Serie 54	507	781	890	1121	1364
146	570	782	971	1194	1420
162	770	789	[illegible]	1284	

De trekking der prijzen geschiedt 15 Januarij aanstaande.

RENTEBETALINGEN TE LONDEN. — 3 pCt. Denemarken. Coupon 30 Sept. 1857, bij N. M. Rothschild en Sons. 5 pCt. Brazilië 1824, 1825, 1829 en 1839. Coup. 1 Okt. bij de verschillende agenten. 3 pCt. Peru. Coup. 1 Okt. 1857, bij Anth. Gibbs en Sons. 6 pCt. Chili de 30ste en 3 pCt. de 21ste coupon, verschenen 30 September 1857, bij Baring Brothers en Co.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 17 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 55⅜p; Obligatiën 4½ pc. 97½; Spanje 1¼ pc. 24½; Binnenl. 3 pc. 3[illegible]; Romeinen 5 pc 84½; Oostenrijk Met. 5 pc. 76½; id. Nationale 78½.

PARIJS, 17 Sept. Fransche 4½ pc. —,—; 3 pc. 66.50; [illegible]

MADRID, 16 Sept. 3 pc. Schuld 39.40, [illegible]

LONDEN, 17 Sept. Cons. 90⅞; [illegible] Russ. 5 pc. 109; id. 4½ pc. [illegible] 99½; id. 2½ pc. 64½; Sard. 5 pc. 89½; Braz. 104; Peru 4½ pc. 78½; Gren. uitg. 6; id. werk. 23; Mexiko 3 pc. 2[illegible]; Portugal 3 pc. 46; Ecuador 14½; Venezuela 32; Wissel op Amst. —,—; Hamburg —.

WEENEN, 17 Sept. Met. 5 pc. 81; Nationale 82½; Bank-Aktiën —; Credit Anst. 206¼; Noord-Bahn akt. 173½; O.-Fr. Spoorw. akt. 250; Saltzb. 100½; Lomb. Venetiaans. 95; Wissel op Londen 10.41; Goud 7½; Zilver 5½.

BERLIJN, 17 Sept. 4½ pc. Pr. Staatsch. 99½; 5 pc. Rusland 109; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18; Amst. kort 140½; Hamb. 149¼; Petersburg 102½; Diskonto 5½.

HAMBURG, 17 Sept. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc. 24; Rusl. 5 pc. 104; 4½ pc. 92½; 3 pc. Mexikanen 8¾; Vereinsbank 99½; Noord-Duits. bank 90½; Wissel op Londen 3/m. —,—; id. kort —,—; Amst. —,—; Diskonto 5½.

FRANKFORT, 17 Sept. 5 pc. Met. 75¾; 1¼ pc. Spanje binnenl. 24¼; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —,—; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55 7/16	Livorno	2/m.	f 39½
»	zigt	» 56⅛	Napels	»	» 83
Bordeaux	»	» 55	Petersburg	»	» 1.79
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 33¾
Madrid	3/m.	» 236	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» [illegible]
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35⅛
Bilbao	»	» 237	»	zigt	» 35⅝
Lissabon	»	» 40½	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 40½	»	zigt	» 11,77½
Genua	2/m.	» 45⅞	Rotterdam	»	» ½

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		16 SEPT. 4½ u. gebl.	17 SEPT.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.				
Nederl. Bank	4 »	172			
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63½	63⅛	63 9/16	63½
Dito Dito	3 »	77	77		
Dito Dito	4 »	97	97	97 1/16	97
Amortisatie-Syndikaat	3½ »				
Aand. Handel-Maatsch.	4½ »	153	153	153½	153
dito Contant	4½ »	152½	153		
Oost-Ind. Leening	4½ »				
Aand. Holl. Spoorweg		99½			
Leening Idem	4½ »				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »				
Maatschappij van Weld.	4 »				
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ »				
Dito *Rothschild*	2½ »	52	52¼		
Frankrijk, Certifikaten	3 »				
Spanje, Obligatiën	1¼ »	25	25 1/16	25⅛	25⅛
Dito	3 »	42	42		
Dito Binnenlandsche	3 »	37¼	37 5/16	37 7/16	37 7/16
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon		5⅝			
Portugal, Obligatiën	3 »	45¼	45 1/16	45¼	45¼
Dito 1856	3 »	44⅝	44⅝	44½	44½
Uitgestelde			26⅝	26½	
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 »	104⅞	104⅞	105	105
Dito bij idem 1828/1829	5 »	104¼			
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	94⅜			
Dito bij idem 1840	4 »	86½	86½		
Dito bij *Stieglitz*	4 »	86½	86½		
Dito Nieuwe	4 »		86		
Dito 5de Serie	5 »	100¼	100¼	100 5/16	
Dito 1855, 6de Serie	5 »	101¼	101⅛	[illegible]	101 5/16
Dito Adm. te Hamburg	5 »	96		[illegible]	
Dito dito te Londen	5 »				
Dito dito dito	4½ »	96 1/16	96 1/16		
Inschrijv. in Assignatiën	6 »		67⅛		
Certifikaten van dito	6 »	67½	67½		
Spoorweg Aandeelen	5 »	75	75		
Polen, Aand. 1835, fl. 500		f 153½	154		
Obligatiën	4 pCt.		80⅛		
Pruissen, Oblig.	4½ »				
Aandeelen 1854	3½ »				
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			26½	26½	
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C°.*	5 »	76½			
Dito dito	4 »	60			
Dito Metalliek	5 »	72 15/16	72⅞	73 5/16	73¼
Dito Rente Amsterdam	5 »	84⅝	84⅞	85	
Dito Nationale 1854	5 »	74⅞	75	75 5/16	75⅜
Dito dito	2½ »	37 15/16	38	38⅛	
Weener Bankaktiën		f 1090	1095	1096	
Dito Aand. fl. 250, 1839			410		
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	312	313		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »				
Dito bij *Rotschild*	5 »				
Denemarken, Obl. te Lond.	5 »				
Dito	3 »				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 »				
Dito 1839 van £ 100	5 »				
Dito 1843 » » 100	5 »				
Dito 1852	4½ »				
Sardinië	5 »				
Peru, Geldl. 1854	4½ »				
Dito te Parijs					
Ecuador, Oblig. 1855			13 5/16	13 7/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans		29½	28¾	29	
Dito Uitgestelde		11½	11⅛	11¼	
Grenada, Obligatiën		20	20⅛	20¼	
Dito Uitgestelde		5 11/16	5⅝		
Mexiko, dito	3 »	20½	20⅝	20 7/16	
Nrd-Amer. Ph. Hope en C°. Lr. A.					
Dito dito Lr. B					
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerika Bankaktiën					
Illinois Spoorw. Aandeelen		100	102	105	105
Dito Oblig. Constr. Bons,	7 pCt.	84	85½	87	87
Louisiana	5 »				
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 »				

Prost 61½, 63, 62½.

Over het algemeen verkeerde de markt in eene willigere stemming, en waren oostenrijksche tot verbeterde koers te plaatsen.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4½ pCt., Diskonto 5 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

SCHIEDAM, 17 Sept. Rogge verkocht: 126/2 ℔ Archangel ƒ212 3/m.; 125/2 ℔ dito ƒ205 6/w.; 140/2 ℔ Reval ƒ241 1/m., ƒ242 6/w.; 140/2 ℔ Kunda ƒ 242 6/w. — Gerst. 127/2 ℔ Libau ƒ 221 kont., ƒ 223 6/w. — Moutwijn ƒ 21,50; Jenever ƒ 27; Amst. Proef ƒ 28,25, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling ƒ 0 70 per ketel.

ANTWERPEN, 17 Sept. *Granen.* Tarwe zeer stil, nieuwe inl. roode is a ƒ 13⅝ gedaan; Oude Inl. Rogge staat op ƒ 7½, Nieuwe dispon. dº op ƒ 7⅝. — Tot vaste prijzen werden 200 b. *Katoen* comptah verkocht. — Van *Suiker* vernamen wij de verkoop van 910 k. Havana.

LONDEN, 16 Sept. *Suiker.* Belangrijke omzettingen kwamen in de W.-Indische prijzen, tot volle vorige prijzen tot stand. Dezelve bedragen 1415 v. Uit de hand werden verkocht 700 k. Bajiana in loco. Eene lading van 478 k. en 1000 z. Bahia Bruine werd a 30 s. 3 d. genomen. — *Koffij.* Plantation Ceylon gedrukt. — *Thee* stil, ord. Congo 14¼ d. — *Rijst.* Loco stil, voor zeilende partijen worden hoogere prijzen gevraagd; 2000 b. Bengaal werd van 11 s. 3 d. a 11 s. 9 d. verkocht. Eene lading van 500 tons Necransee per *Hero* vond a 11 s 7½ d. koopers. — *Salpeter* vast. Er zijn thans koopers a 53 s. op levering; 500 z., 9 a 10 ℔, werden tot volle prijzen verkocht. — *Cochenille* 1 d. hooger. — *Talk* stil en 1 s. lager. P Y C loco en Sept. 60 s., op de 3 laatste maanden 58 s. 3 d. a 58 s. 6 d. — *Granen* met weinig handel en waren de prijzen moeijelijk te souteneren. Meel was ligter te plaatsen, Mooije Gerst schaarsch en duur, Haver is overvoedig en goede kwaliteiten zouden misschien iets hooger bedingen.

HAVRE, 15 Sept. De totale verkoopen van *Katoen* beliepen gisteren 3600 b. Heden is de markt stiller doch goed gesouteneerd. — Van *Huiden* werden 300 gedr Mexik. a ƒ 177½ genomen. — Russische *Talk* flaauwer en 175 v., Nov. en Dec. levering waren fr. 77 te koop

HAMBURG, 15 Sept. *Koffij* zeer vast, hoofdzakelijk op de berigten van Amsterdam. Sedert den 12 bedragen de afdoeningen voor konsumptie 5500 b. Rio van 5 a 5¾ sch., 2500 b. la Guayra van 6⅞ a 7⅜ sch, en 1800 b. St. Domingo van 6¼ a 6⅝ sch. — *Zink* zonder nieuwe omzettingen. — *Granen.* Tarwe. Loco iets flaauwer; op levering stil doch wat vaster. Rogge stil.

NEW-YORK, 3 Sept. *Katoen.* De markt is vast; ongeveer 800 b. zijn omgezet. De notering is.

	Upland	Floridas	Mobile	N. O. en T.
Ordinary	12½	12½	12¾	12¾
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Fair	16⅞	16⅞		

LOUISVILLE, 28 Aug. *Tabak.* De aanvoeren zijn beperkt en de omzet is gering. doch de prijzen blijven zich vast souteneren. De middelsoorten schijnen meer in gunst te komen.

BOMBAY, 15 Aug. *Katoen* wordt als levendig vermeld, de voorraad is zoo beperkt dat prijzen monteren en men de uiterste koersen moet aanleggen. Voor het begin der volgende maand wacht men geen nieuwe aanvoeren. Van Broach blijven slechts de inferieure kwaliteiten over. De laatste 14 dagen zijn gedaan:

1700 candies Dhollerah van rs. 140½ a 142½.
130 " Verawal " " 141½
800 " Oomrawattee " " 131½ a 138.

Op levering werd gekontrakteerd:

550 candies Dhollerah 19 October r. 136.
650 " " einde Nov. " 138 a 139.
1825 " Comptah half " " 130½.

PORT-LOUIS, (MAURITIUS) 23 Julij. *Suiker.* Verscheidene aanvoeren den nieuwe Oogst vonden plaats en vonden gretig koopers: de kwantiteit bedroeg ongeveer 10.000 zakken, grootendeels bestemd voor Frankrijk. Het weder blijft gunstig en binnen kort zullen de aanvoeren geregelder voortgaan, zoodat de volgende maand ongetwijfeld meer levendigheid zal heerschen. De prijzen zijn: Vacuum $ 9,50 a 10,50; laag tot fijn blond $ 7,70 a 8,70, laag tot fijn grijs $ 7,50 a 8,70, bruin $ 6,50 a 7,25.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 16 Sept. Jaskie, Willem Barendsz., Banjoewangie. — 17 Sept. Boers, Zuid-Beveland, Batavia.

BROUWERSHAVEN, 16 Sept. De Vries, Zephir, Rott. n. Batavia.

UITGEZEILD:

SURINAME, 4 Aug. Warsen, Herwijnen, en Franken, Janna Adriana, beide Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 18 September, in lading naar:

Keulen.	A. Linkowitz, Cöln Nº. 12.	
Urdingen en Ruhrort.	W. Dombeck, de Hoop.	
Frankfort.	M. Grunewald, Frankfort Nº. 13.	
Keulen.	J. Dormohlen, Patientia	
Ludwigsh en Mannh.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.	
[illegible]	B. Knobel, Stift Neuburg.	
[illegible]	F. W. Arera, Ondine.	
[illegible] en Ruhrort.	J. van Beek, Wilhelmina.	
	W. Stampel, Mercuur.	
	A. Deinum, Stad Amsterdam.	
	F. Sandhövel, de Rijn	

[illegible] 17 September vertrokken naar:

Urdingen [illegible] G. Sperk, Geerdina Adriana.

Coblentz.	E. Tischert, Walburger Catharina.	
Weesel.	F. Beijer, Wilhelmina.	
Keulen.	Kostermann, Cöln, Nº. 5.	
Frankfort.	H. Scholten, Frankfort Nº. 11.	

Rijnhoogte ARNHEM, 17 Sept. 7 p. 9 duim.
KEULEN, 17 " 5 vt. 7 "

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 21 September, 's avonds ten vijf ure.

1. Huis en Erve, Keizersgracht, KK 310. — 2. Huis, Achterhuis en Erve, Singel, G 420. — 3. Huis en Erve, Dam, E 208. — 4. Huis, Tuin en Erve, IJgracht, U 4. — 5. Huis en Erve, Binnenkant, U 142. — 6. Dito, Hartenstraat, KK 593. — 7. Dito, Warmoesstraat, I 36. — 8. Huis, Achterhuis en Erve, Bloemgracht, DD 68, benevens een Erf, in den Uilengang, DD 72. — 9. Huis, Achterhuis en Erve, O. Z. Achterburgwal, B 300. — 10. Gebouw, benevens Gereedschappen, Dirk van Hasseltsteeg, H 517. — 11. Huis en Erve, Goudsbloemstraat, QQ 453. — 12. Dito, Zeedijk, K 385. — 13. Huis, Achterhuis en Erve, Vinkenstraat, UU 487. — 14. Huis en Erve, Rusland, B 172. — 15. Dito, aan den Schinkel, Gemeente Sloten, Nº. 455.

Advertentiën.

(3659) Voorzien met de genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk, overleed alhier, na een ongesteldheid van 8 dagen, onze dierbare Vader en Behuwdvader, JACOBUS HAANRAADTS, in den gezegenden ouderdom van cirka 84 jaren.

UITGEEST, 17 September 1857.

G. ZONNEVELD. Mede namens Behuwdbroeders en Zusters.

Eenige kennisgeving.

(3653) **Lees hier.**

Bij H. LAGERWEY, Boekhandelaar en Boekdrukker te Dordrecht, ziet heden het licht, mede bij C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam en verder alom verkrijgbaar gesteld:

GEWIJZIGD POLDERREGLEMENT

VOOR DE

PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

Goedgekeurd door Z. M. DEN KONING, op dato 1 Sept. jl.

[illegible]

Reglement op de Wegen en Voetpaden in de Provincie Zuid Holland . . . . . . ƒ 0.25.

Reglement van Orde voor de Leden der gemeente Raden . . . . ƒ 0.25.

Groote Kaart der Provincie Zuid-Holland, zeer uitvoerig behandeld, het kleinste gehuchtje of Dijkje wordt er op gevonden. Zeer dienstig om in elke SCHOOL of GEMEENTEHUIS te worden opgehangen. In twee Bladen. . . . . ƒ 4.00.

De gouden Sleutel voor den Tuinman, nieuw Tuinboek, bevattende circa 200 Bladz., waarin de nieuwste en belangrijkste zaken op het gebied der Tuinkunde worden aangetroffen, alleen de Artikels om *goed* SLA of SALADE-ZAAD te verkrijgen en om alle mogelijke schadelijke Insecten aan boomen, vruchten als andersints te weren, is de prijs van het Boek alleen dubbeld waard. Het kost 75 Cents.

Mede heden in het licht verschenen:

Inleiding tot de Fransche Taal, een Leer-, Lees- en Vertaalboek voor eerstbeginnenden, door H. A. HAMELBERG. *Zesde Druk* . . . . ƒ 0.65.

Allereerste gronden der Cijferkunst, met en onbenoemde getallen, door J. LAGERWEY Gz. Zevende Druk . . . . ƒ 0.15.

Aardrijkskundige beschrijving van het koningrijk der Nederlanden, benevens die der Oost- en West-Indische Bezittingen, door F. LAGERWEY. *Tweede Druk* . . . . ƒ 0.30.

Meetkundig Schoolboek, door H. SLUYTERS. *Derde Druk* . . . . ƒ 0.65.

De Geschiedenis des Vaderlands, ten dienste der Scholen, door J. M. SCHRANT, Hoogleeraar te Leiden. . . . . ƒ 0.25.

De Zalf en Pillen van Holloway zijn een uitmuntend middel voor vrouwen ter genezing van *ongemakken aan de borst.* De echtgenoot van K. S...., te *Utrecht*, had twee groote etterende wonden aan de borst. Men wist niet waaraan dit ongemak was toe te schrijven, doch gaf haar verschillende geneesmiddelen, die echter alle zonder goed gevolg bleven. Eindelijk besloot de Heer S..... zijne vrouw de zalf en pillen van Holloway te doen gebruiken, zij bewilligde daarin; na drie weken tijds begon het kwaad aanmerkelijk te verbeteren, en in het gebruik derzelven twee maanden lang volhoudende, was zij volmaakt hersteld.

Doosjes Pillen à ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3.00, ƒ 6.75; ƒ 13.50, ƒ 20.50.

Potjes Zalf à ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3.00, ƒ 7.05, ƒ 13.85, ƒ 22.05.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y Nº. 251 en Nieuwendijk, L Nº. 78, als Depôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depôthouder te *Prinsland* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's-Etablishment.* (3393)

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volgende werken verkrijgbaar:

Nouveau Dictionnaire de Théologie morale, par l'abbé B. Philip, chanoine et vicaire honoraire de pamiers et de perpignan. Un vol. 8º. ƒ 2.50.

Sylloge monumentorum ad mysterium Conceptionis Immaculatae virginis de parae illustrandum cura et industria Antonii Ballerini S. J., deux vol. in 8º ƒ 7.50.

Manuel des pieuses domestiques, par M. l'abbé C. A. Ozanam, Prêtre du diocèse de Paris. Missionnaire Apostolique et chanoine Honoraire de Troyes. Dédié à Monseigneur D. Affre, Archevêque de Paris, in 32º ƒ 0.85

La vie de Saint Ignace de Loyola, par le père Genelli, de la compagnie de Jesus, traduite de l'Allemand, par M Charles Sainte-Foi, 2 vol. in 12º ƒ 2.00

Le Chef d'oeuvre de Dieu ou les souveraines perfections de la Sainte Vierge sa mère, par le R. P. Étienne Binet de la Compagnie de Jesus. Édition corrigée, par le P. Pierre Jennesseaux, de la même compagnie. Un vol. 8º . . . . . . ƒ 2.50.

Souvenirs religieux et militaires de la Crimée, par le R. P. de Damas de la compagnie de Jesus, aumônier de l'armée d'Orient, 12º. . . . ƒ 1.60.

Guide des pécheurs ou traité de l'excellence et des Avantages de la vertu et du chemin qu'il faut suivre pour y parvenir, par le R. P. P. Louis de Grenade de l'ordre de Saint-Dominique; traduction nouvelle faite sur l'Espagnol, par M. l'abbé Crouzet, Prêtre du diocèse d'autun, traduction du Droit ecclésiastique de M. Philips etc. Quatrième édition, revue et corrigée par l'auteur, 12º. . . . . . . ƒ 1.50.

Vie de Madame E. A. Seton fondatrice et première supérieure des soeurs ou filles de la charité aux états-unis d'Amérique. Avec de nombreux extraits de ses écrits, et une esquisse historique de la Congrégation depuis sa fondation jusqu'à ce jour par le révérend docteur White, traduit en français, par l'abbé J. Budad, Missionnaire du diocèse de Lyon, 12º ƒ 1.25.

Vie du très-Révérend père Jean-Baptiste Rousan, fondateur et premier supérieur-Général de la société des Missions de France, aujourd'hui société des prêtres de la Miséricorde sous le titre de l'Immaculée conception des Dames de Sainte-Clotilde etc. par le P. A. de la Porte, prêtre de la Miséricorde, 8º ƒ 2.75.

En wordt met succes gedebiteerd:

HANDBOEKJE

VAN

CHRISTELIJKE GODSVRUCHT.

OF

Verzameling van Oefeningen en Gebeden

met aanwijzing der daaraan verbonden Aflaten, door A. HENRIET, R. C. Pr. *Met Kerkel. Goedkeuring.* Prijs ƒ 0.60.

Om mijn den aard van dit boekje bekend te worden volgt hier eene korte opgaaf van den voornaamsten inhoud:

H. Hart van Jesus. — *H. Kruisweg.* — *H. Kindschheid.* — *Zalige Dood* — *Congregatie der Allerheiligste Maagd Maria* — kleine getijden der Onbevlekte Ontvangenis. — *Onbevlekt Hart van Maria* — Broederschap — Gebeden — Litanie. — Toewijding — Onbevlekte Ontvangenis — Negendaagsche Oefening — Litanie. — *H. Schapulier.* — *Rozekrans* — wijze om die te bidden enz. — *Over het wijden der Rozekransen, Medailles, Kruisbeelden, enz.* — Aflaten aan [illegible] rozekransen verbonden. — *Levende Rozekrans.* — *De Maand van Maria.* — *Vereering van den H Joseph*, — *Devotie tot den H. Aloysius.* — *Vereering van den H Willibrordus.* — *Geestelijk Verbond.* — *Over de Aflaten.* — Nut der Aflaten, wat een Aflaat is vereischte om aflaten te verdienen — om de gunsten van het Jubilé deelachtig te worden. — Eenige gebeden om aflaten te verdienen. — Verzameling en aanwijzing van verschillende aflaten. — Bijzondere voorwaarden voor verschillende Aflaten. Volle aflaten door het jaar te verdienen. — Aanwijzing der feesten en voornaamste aflaten, welke op verschillende dagen te verdienen zijn.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.